

Nye problemstillinger

Da Walla og Ali flyttet til Indonesia, måtte de tenke igjennom hvordan troen deres skulle leves ut i nye omgivelser. I Yemen måtte Walla ta på seg en lang, sort heldekkende drakt før hun gikk ut av huset. I Indonesia nøyde hun seg med å gå i vanlige dongeribukser og med lange ermer på genserne, samt et skjerf tett surret rundt hodet. Hun regnet seg som en god muslim, men syntes reglene for påkledning i hjemlandet var vel strenge.

Legen hadde sagt at Walla burde svømme regelmessig, for det ville hjelpe henne til å bli kvitt ryggsmertene. *–Men jeg får ikke svømt her i byen, sa hun beklagende. –Det er helt umulig å finne et lukket basseng som er kun for kvinner. Jeg kan ikke tenke meg å svømme sammen med menn, selv ikke med heldekkende badedrakt. Den vil jo likevel være tettsittende...* Hun grøsset ved tanken.

I størstedelen av Indonesia er det vanlig for menn og kvinner, unge og gamle, å svømme sammen. Klima og natur gjør at folk bader i elver, i kulper, i basseng og i sjøen hvor du enn kommer. Landet er tropisk og har rikelig med vann. Et forfriskende bad er en del av dagliglivet for svært mange.

Utfordringene var flest for Walla, og de var i stor grad av praktisk slag. Hvordan kle seg, hvordan treffe folk, hvordan oppdra barn på en god og ærefull måte, når de vante rammene og reglene plutselig var borte? Walla hadde ansvar for å ta vare på Alis og familiens ære. Hvis hun gjorde noe usømmelig eller tvilsomt, ville mannen få skam og ydmykelse å bære.

Ali selv levde egentlig som før han fikk familie og flyttet til Indonesia. Han hadde studert i USA og pendlet mellom forskjellige land og kulturer i flere år. Jobben hans var den samme, påkledningen hans var den samme og rutinene hans var de samme. Han var glad for at kona etter hvert fant seg venner og trivdes bedre.

Hva om...?

Walla og Ali har kanskje ikke møtt de største utfordringene enda. Hva om Walla holder fast på at hun ikke orker flere barn? Er Ali villig til å forhandle vekk familiens ære og egen mandighet, slik han gjør hvis han nøyer seg med den ene sønnen han har fått? Hva vil familien hjemme i Yemen si? Kan han orke å stå imot presset fra foreldregenerasjonen om å gi dem staute barnebarn?

Hva om Walla finner ut at hun etter hvert kan tenke seg å svømme i et basseng med begge kjønn til stede? Vil mannen stole på at hun ikke har blitt lett på tråden og likegyldig overfor hans rykte?

Hva om datteren til Walla og Ali ikke vil dekke håret når hun kommer i tenårene? Hun har begynt i en internasjonal barnehage. Hvis familien fortsetter å bo i utlandet, vil hun vokse opp med venner fra mange religioner og kulturer.

Det er en mulighet for at Wallas datter heller vil kle seg som en liberal indonesisk muslim, med lange bukser men udekket hode. Dette vil kollidere helt med hva som er akseptert i Yemen. Hvis hun skal besøke besteforeldrene, vil hun ikke ha noe annet valg enn å ta på den sorte drakten. Vil foreldrene godta at hun eventuelt har en annen kleskode når de er i utlandet?

Slike og mange flere problemstillinger kan Walla og Ali møte når de har valgt å bli internasjonale borgere. Reglene for livet som var så opplagte og klare i Yemen, er ikke så opplagte og tydelige når de flytter til en annen kultur. Alt som har vært ubrytelig tradisjon, blir utfordret i møte med vestlige

tanker, andre religioner, men også i møte med en annen forståelse av hvordan en god muslim kan og skal leve.

Spørsmål til refleksjon og diskusjon

1. "Walla hadde ansvar for å ta vare på Alis og familiens ære" står det i teksten. Hvilke konkrete utslag ga dette seg i Wallas liv? Hva gjorde hun for å ta vare på familiens ære?
2. Hva forteller dette om hvordan begrepet "familiens ære" blir forstått i arabisk muslimsk kultur? Hva er sentralt?
3. Ali var familiens leder. Han hadde ansvar for å sikre økonomien. Han skulle ha siste ord i store avgjørelser. Hvilke problemstillinger kan Ali komme opp i når han skal forholde seg til
a) konas ønsker, b) foreldrenes forventninger, c) hans egen nedarvede holdning til ære og d) utenlandske venners forventninger, både muslimer, hinduer, kristne og sekulære bekjente?
Gi et konkret eksempel og utdyp hva som kan gi utslag for Alis avgjørelse